

Her har man en bestemt Modsætning til de Udgifter, der angaar Kulturarbejdet. Militærvæsenet er Ukultur, er Ødelæggelse af Kultur, det er det i Krig, og det er det i Fred, og hvis nogen Udgift fortjente at komme ud af Finansloven, som den skal vedtages her i den danske Rigsdag, er det efter min Mening disse mægtige Millionudgifter til Militærvæsenet, som skæmmer Finansloven. Men jeg er jo klar over, at en nærmere Diskussion herom paa dette Tidspunkt vilde føre for vidt efter den Begrænsning, jeg selv har sat med Hensyn til, hvor dybt jeg vilde gaa ind paa disse Spørgsmaal. Jeg skal da heller ikke komme nærmere ind derpaa, men blot sige, at naar det Spørgsmaal rejses fra anden Side, hvilke Udgifter man først og fremmest bør søge at faa ud af Finansloven, saa vil jeg for mit Vedkommende ikke pege paa Kulturudgifterne, men paa Militærundergifterne, og jeg skulde tro, at Flertallet i det danske Folk vilde holde med mig.

Piper: Det er jo ganske i Lighed med, hvad vi nu har været vante til i en Række Aar, at Finansloven kommer til Landstinget i næsten den tolvte Time. Der kan da heller ikke blive Tale om nogen Behandling af Finansloven i Realiteten. Finanslovens saakaldte Behandling i dette Ting vil jo nærmest indskrænke sig til de Udtalelser, der falder fra de forskellige Partier her ved første Behandling. Det er nu tredje Gang, vi behandler Finansloven under den højtærede Stats- og Finansministers Ledelse. Den Opgave, den højtærede Minister har faaet, er jo i høj Grad samlet om dette at bringe det hele paa ret Køl igen, at faa foretaget de nødvendige Reduktioner, at skaffe fast Bund under Fødderne og Balance i Statskassen. Jeg har de foregaaende Aar haft en Følelse af, at de Bestræbelser, der blev udfoldet af den højtærede Minister, ikke var tilstrækkelig fyldestgørende. De forøgede Indtægter og de Besparelser, der blev indført, holdt ikke Skridt med Udviklingen. Den højtærede Minister har med andre Ord været for beskedent i de Krav, han hidtil har stillet. Statskassen har jo vist sig som et sandt Danaïdernes Kar, alt, hvad der blev fyldt i, forsvandt. Og det er ikke saa underligt, for undersøger man Statsregnskabet nøjere, finder man, at der er ikke saa faa Huller i dette Kar, som Pengene kan løbe igennem. Der er smaa Huller, og der er store Huller.

Det har vist sig, at den Finansplan, den højtærede Finansminister fremsatte i Fjor, ikke holdt Stik. Statsregnskaberne

giver et sørgeligt Indblik i hele Statshusholdningen i den sidste Række Aar, og særlig lægger man Mærke til to Ting, der har haft saa overordentlig stor Betydning for hele Statshusholdningen: Statsvirksomhederne og de direkte Skatter. For Statsvirksomhedernes Vedkommende har de tre sidst offentliggjorte Statsregnskaber vist et Minus paa godt 31 Millioner for 1919—20, 72 Millioner for 1920—21 og 67½ Million for 1921—22. Naar Statsvirksomhederne, der dog skulde drives som en forholdsvis rentabel Forretning, der i alt Fald ikke skulde bringe Statskassen Underskud, har været drevet paa den Maade i disse Aar, er det givet, at det maa give en slet Statsbalance. Indtægts- og Formueskatten er gaaet stærkt nedad i disse samme Aar. Vi var oppe paa Maksimum i 1919—20 med 325 Millioner, i 1921—22 sank det til 301 Millioner, i 1922—23 til 243 Millioner, og for indeværende Aar paaregner den højtærede Minister jo ikke at faa mere end godt 130 Millioner ind. Dette viser for det første, at Statsvirksomheder ikke er nogen attraaeværdig Ting at have i større Maal end nødvendigt, og det viser, at det navnlig er uheldigt at have Statsvirksomheder, naar man har en radikal-socialdemokratisk Regering; der lader staa til og ikke tager fornødent økonomisk Hensyn. Den stærke Nedgang i Indkomst- og Formueskatten viser endvidere, at den Lære, som har været hyldet stærkt, at man kunde basere Statshusholdningen i første Linie paa direkte Skatter, er fuldstændig uholdbar. Man hører i disse Dage ingen tage Ordet for at skaffe den manglende Balance til Veje ved at forøge Indkomst- og Formueskatten. Selv de, der tidligere har raabt højt paa det, synes at være blevet mætte. Under Finanslovbehandlingen i det andet høje Ting er man jo ved Samarbejde mellem den højtærede Minister og Finansudvalget naaet til, at denne Finanslov, som det allerede er bemærket en Gang i Dag, i Modsætning til tidligere er kommet fra Folketinget med mindre Udgifter, end den blev forelagt med. Det er lykkedes at bringe Udgifterne 10 Millioner ned paa det ordinære Budget og 8 Millioner ned paa § 26, tilsammen 18 Millioner. Men desværre har ogsaa Indtægterne maattet sættes ned, idet den direkte Beskatning har vist sig at være saa uholdbar, som vi har set. Et Lyspunkt foreligger for i Aar, naar vi ser tilbage paa de tre Statsregnskaber, jeg omtalte, idet nemlig Statsvirksomhederne nu er budgetteret med godt 12 Millioners Overskud. Det er dog et Skridt og, ser man